

23.11.10

99a → (כאילו עשאה) 99b → (והאומר אין תורה מן השמים)

1. כי דבר ה' בזה ואת מצותו הפר הכרת תורת הנפש ההוא עונה בה: במדבר פרק טו פסוק לא
 2. אנכי ה' אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים לא יהיה לך אלהים אחרים על פני: שמות פרק כ פסוק ב
 3. נפש עמל עמלה לו כי אכף עליו פיהו: משלי פרק טז פסוק כו
 4. כי אדם לעמל יולד ובני רשף יגביהו עוף: איוב פרק ה פסוק ז
 5. לא ימוש ספר התורה הזה מפיד והגית בו יומם ולילה למען תשמר לעשות ככל הכתוב בו כי אז תצליח את דרכך ואז תשכיל: יהושע פרק א פסוק ח
 6. נאף אשה חסר לב משחית נפשו הוא יעשנה: משלי פרק ו פסוק לב
 7. כי נעים כי תשמרם בבתונך יכנו יחדו על שפתיך: משלי פרק כב פסוק יח
 8. והנפש אשר תעשה ביד רמה מן הארץ ומן הגר את ה' הוא מגדף ונכרתה הנפש ההוא מקרב עמה: במדבר פרק טו פסוק ל
 9. ויהיו בני לוטן חרי והימם ואחות לוטן תמנע: בראשית פרק לו פסוק כב
 10. וילך ראובן בימי קציר חטים וימצא דודאים בשדה ויבא אתם אל לאה אמו ותאמר רחל אל לאה תני נא לי מדודאי בנגד: בראשית פרק ל פסוק יד
 11. תשב באחיק תדבר בבן אמה תתן דפי: תהלים פרק נ פסוק כ
 12. הוי משכי העון בחבלי השוא וכעבות העגלה חטאה: ישעיהו פרק ה פסוק יח
 13. אלה אלופי החרי אלוף לוטן אלוף שובל אלוף צבעון אלוף ענה: בראשית פרק לו פסוק כט
 14. או יחזק במעוזי יעשה שלום לי שלום יעשה לי: ישעיהו פרק כז פסוק ה
 15. ואשים דברי בפיך ובצל ידי כפיתיד לנטע שמים וליסד ארץ ולאמר לציון עמי אתה: ישעיהו פרק נא פסוק טז
 16. ויקח אברם את שרי אשתו ואת לוט בן אחיו ואת כל רכושם אשר רכשו ואת הנפש אשר עשו בחרן ויצאו ללכת ארצה כנען: בראשית יב:ה
 17. ושמרתם את דברי הברית הזאת ועשיתם אתם למען תשכילו את כל אשר תעשו: דברים פרק כט פסוק ח
 18. ויאמר ה' אל משה עבר לפני העם וקח אתך מזקני ישראל ומסד אשר הכית בו את היאר קח בידך והלכת: שמות פרק יז פסוק ה

I Analysis of next "excluded" member in משנה – someone who states מן השמים אין תורה מן השמים

a Interpretation of v. 1 ברייתא

i כי דבר ה' בזה:

- 1 Refers to someone who denies the Divinity of Torah OR
- 2 Refers to an אפיקורוס (discussed below) OR
- 3 Refers to one who is מגלה פנים בתורה (discussed below)

ii ברית מילה (→ ברית המודעי) – this is one who violates את מצותו הפר

iii עולם הבא – in this world and תורת

b 2nd ברייתא: מן השמים אין תורה מן השמים is extended to one who states that even one verse or even one סופרים isn't Divinec 3rd ברייתא interpreting כי דבר ה' בזה:

- i ר"מ: if he studies and doesn't teach
  - ii ר"י: if he disregards his learning
  - iii ר' נהוראי: if he has the opportunity to study and doesn't take advantage of it
  - iv ר' ישמעאל: the context is עבודה זרה
    - 1 Explanation: the דבר ה' which he is disregarding is v. 2
    - 2 Tangent: statements of תנאים about importance of care in study (vv. 3-7)
- d Tangent: v. 8 – application to מנשה and his attitude towards תורה שבכתב (vv. 9-13)
- e Tangent: value of study (v. 14-18)